

زبان‌شناسی و تاریخ

یکی از دانش‌هایی که می‌تواند در پژوهش‌های تاریخی یاری رساند زبان‌شناسی است.

اینجا نمونه‌ای می‌آوریم:

المستان: دست کم تا سده هفتم هجری سرزمینی که امروزه بختیاری می‌خوانیم، یا بخشی از آن، "المستان" خوانده می‌شد.*

گونه‌های پیشین این نامواژه یاری بزرگی برای باز شناسی نکته‌های ناشناخته‌ء

گذشته‌ء مردم و سرزمین بختیاری، و همه‌ء کشور در دسترس می‌گذارد :

ـ ایرانی میانه: "آملُ (Amal) " یا "آلمُ (alam) "

ـ ایرانی باستان "آمارد" (AmArd)**

آمارد نام یکی از قبیله‌های پارسی است***

به هر روی، یافته‌های باستان‌شناسی نیز برداشت ما را استواری بیشتری می‌بخشد. زیرا افزون بر نام قبیله‌ء آمارد، بازمانده‌ء کاخ/ پرستشگاه‌های هخامنشی "سر مسجد" و "برد نشونده" نشانه‌ء روشنی از جایگیر شدن و زیست گروهی از پارسیها، و خود خاندان هخامنشی، در این بخش است****.

* مستوفی، حمدالله، نزهة القلوب، به کوشش و ویرایش گای لسترنج، چاپ ۲، تهران، ۱۳۶۲، ص ۷۰.

گونه‌ء دیگری از همین نام را للستان نوشته است .

** خوانش از دانشمند زبان‌شناس ایرانی دکتر مهرداد بهار است .

*** هرودوت، تواریخ، برگردان ع وحید مازندرانی، تهران، ؟

William Stearns Davis, Readings in Ancient History: Illustrative Extracts from the Sources, Vol. 2: Greece and the East (Boston: Allyn and Bacon, 1912), pp. 58-61.

Herodotus, The History, George Rawlinson, trans., (New York: Dutton & Co., 1862).

**** گیرشمن، رمان. "صفه‌ء مقدس در مسجد سلیمان". ترجمه‌ء مسعود رجب‌نیا، هنر و مردم دوره 11، ش 121

(آبان 51)